

ספר החוקים

13 ביולי 1973

704

ג'ג בתמוז תשל"ג

מספר

178	חוק הסדרי משפט ומינהל (תיקון), תשל"ג—1973
180	חוק שבר חברי הכנסת (תיקון מס' 10), תשל"ג—1973
181	חוק רשות נאות מרפא, תשל"ג—1973

חוק הסדרי משפט ומינהל (תיקון), תשל"ג-1973*

1. (א) בסעיף 5 לחוק הסדרי משפט ומינהל [נוסח משולב], תשל"ג-1970 (להלן – החוק העיקרי) –

תיקון סעיף 5

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) מקרקעין הנמצאים בשטח תחולתו של צו החלת המשפט, וערב היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל הם היו מוקנים לאדם אשר שלטונות המדינה שהשטח היה תפוס בידיה למעשה מינו אותו לממונה על רכוש האויב או לבעל תפקיד או תואר דומה, או היו מוקנים לרשות מרשויותיה של אותה מדינה או לגוף שבשליטתה אשר אותו אדם העבירם להם או שהיו אותה שעה בהחזקתם או בניהולם של אדם, גוף או רשות כאמור – מוקנים מיום תחילתו של הצו לאפוסטרופוס הכללי שיעשה בהם כאמור להלן בסעיף זה:"

(2) בסעיף קטן (ב), במקום הרישה המסתיימת במלים "לפי בקשתם" יבוא "האפוסטרופוס הכללי יעבור, בתעודה חתומה בידו, את המקרקעין למי שהיה בעלם לפני שהוקנו לאדם כאמור בסעיף קטן (א) או לפני שאותו אדם התחיל להחזיק בהם או לנהלם, לפי הענין, או לחליפו של אותו בעל, לפי בקשתם:"

(3) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) מקרקעין הנמצאים בשטח תחולתו של צו החלת המשפט, ובזמן מן הזמנים בין הקמת המדינה לבין היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל היו מוקנים לאדם כאמור בסעיף קטן (א), או היו בהחזקתו או בניהולו, יהיו לנכסי המדינה מיום תחילתו של צו החלת המשפט, אם נתמלא בהם אחד מאלה:

(1) לפני היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל נרכשו לצרכי ציבור לפי הדין שהיה חל על השטח אותה שעה או הוחל בהליכים לרכישתם כאמור;

(2) בתקופה שבין הקנייתם לאדם כאמור בסעיף קטן (א), תחילת החזקה בהם בידי או הניהול בידי לבין תחילת צו החלת המשפט, הוחל להקים או הוקם עליהם בנין או מיתקן המיועדים לשמש לצרכי ציבור – למעט בנין או מיתקן ארעיים בלבד – או בוצעו והושלמו בהם עבודות אחרות שהכשירום לשימוש לצרכי ציבור;

ושר האוצר אישר שביום תחילתו של חוק הסדרי משפט ומינהל (תיקון), תשל"ג-1973 (בסעיף זה – היום הקובע), עדיין נועדו לשמש לצרכי ציבור שפורטו באישורו של שר האוצר.

* נתקבל בכנסת ביום ג' בתמוז תשל"ג (3 ביולי 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1028, תשל"ג, עמ' 65.

1 ס"ח תשל"ג, עמ' 138.

(ה) אישר שר האוצר שחלק מסויים בלבד מהמקרקעין כאמור בסעיף קטן (ד) נועד ביום הקובע לשמש לצרכי ציבור ולפי הדין שחל על אותם המקרקעין ניתן להפריד אותו חלק מיתרת השטח של המקרקעין לצרכי רישום בפנקסי המקרקעין, תבוצע ההפרדה בהתאם לאותו דין, וסעיף קטן (ד) יחול על אותו חלק מהמקרקעין בלבד שלגביו ניתן האישור של שר האוצר.

(ו) היו מקרקעין לנכס המדינה לפי סעיף זה, ואחרי היום הקובע שונה יעודם והם או חלק מסויים שלהם (להלן בסעיף זה – החלק) אינם משמשים עוד את צרכי הציבור המפורטים באישור של שר האוצר (להלן בסעיף זה – שינוי היעוד), רשאי מי שהיה זכאי למקרקעין אילולא האמור בסעיף קטן (ד) (להלן בסעיף זה – הזכאי), לקנות את המקרקעין או את החלק, הכל לפי הענין, במחיר שלא יעלה על הפיצויים ששולמו בעדם לפי סעיף זה או על החלק היחסי שלהם ששולמו בעד החלק, בצירוף שוויה של כל השבחה במקרקעין או בחלק הנובעת מכיצועה של המטרה הציבורית ששימשו אותה; הוראה זו לא תחול על חלק מסויים ממקרקעין שלא ניתן להפרידו מיתרת המקרקעין לצרכי רישום בפנקסי המקרקעין.

(ז) על בעל המקרקעין כאמור בסעיף קטן (ו) להודיע בכתב לזכאי על שינוי היעוד ולפרט בהודעה את ברירת הקניה של הזכאי לפי סעיף זה, ואם ברצונו של הזכאי לקנות את המקרקעין או את החלק, עליו להודיע לבעל המקרקעין בכתב על הקניה לפני תום 60 יום מהיום שבו הומצאה לו הודעת בעל המקרקעין לפי סעיף קטן זה או שבו נודע לו בדרך אחרת על שינוי היעוד, הכל לפי המוקדם.

(ח) הודיע הזכאי לפי סעיף זה, שהוא קונה את המקרקעין, רשאי בעל המקרקעין לדרוש ממנו בכתב שיפקיד את מחיר המקרקעין או החלק בידי הרשם של לשכת רישום המקרקעין תוך ששה חודשים מיום המצאת הדרישה; לא הופקד תוך אותו מועד, בטלה הקניה; הופקד תוך המועד האמור, ירשום הרשם את המקרקעין, או את החלק, אחרי ביצוע ההפרדה, על שם הזכאי בד בבד עם תשלום הפקדון לידי המוכר.

(ט) באין הסכם בין בעל המקרקעין לבין הזכאי על מחיר המקרקעין או החלק, יכריע בית המשפט; בחישוב התקופה של ששה חודשים להפקדת המחיר לא תבוא במנין התקופה שבה הייתה עומדת ותלויה בבית המשפט תביעה לקביעת המחיר, עד שפסק דינו של בית המשפט נעשה חלוט.

(י) מקרקעין שהיו לנכסי המדינה לפי סעיף קטן (ד), יחושבו הפיצויים בעדם לפי שוויים ביום תחילתו של צו הזולת המשפט, או ביום כ"ט באב תשכ"ז (23 באוגוסט 1968). הכל לפי המאוחר; ואם נתמלאו במקרקעין התנאים המפורטים בפסקה (2) לסעיף קטן (ד) – לא יבוא בחשבון הפיצויים שוויים של הבנין או המיתקן או ההשכחה עקב העבודות שמדובר בהם באותה פסקה.

(ב) סעיף קטן (א)(3) לא יחול על מקרקעין שמכוח סעיף 5 לחוק היו לנכסי המדינה לפני תחילתו של חוק זה.

2. בסעיף 26 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"הוראה זו לא תחול על מקרקעין שבזמן מן הזמנים בין הקמת המדינה לבין היום שבו עבר השטח להחזקת צבא-הגנה לישראל היו מוקנים לאדם כאמור בסעיף 5(א), או היו בהחזקתו או בניהולו, וינהגו במקרקעין אלה כאמור בסעיף 5".

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

חוק שכר חברי הכנסת (תיקון מס' 10), תשל"ג-1973*

1. בסעיף 5(א) לחוק שכר חברי הכנסת, תש"ט-1949 -

(1) ברישה, אחרי "שישולמו לחברי הכנסת" יבוא "או בשכילם";

(2) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) תשלום בעד שירותים רפואיים."

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* נחקבל בכנסת ביום ג' בתמוז תשל"ג (3 ביולי 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1072, תשל"ג, עמ' 362.

1 סי' תשי"ט, עמ' 41; תשי"ב, עמ' 142; תשי"ז, עמ' 76; תשל"ה, עמ' 118; תשי"ך, עמ' 20, עמ' 99; תשכ"ג, עמ' 134; תשכ"ה, עמ' 232; תשל"ב, עמ' 118; תשל"ג, עמ' 156.

חוק רשות נאות מרפא, תשל"ג-1973*

פרק א': רשות נאות מרפא

1. מוקמת בזה רשות נאות מרפא (להלן – הרשות).
2. (א) הרשות תהיה של 17 חברים; ימנו אותם שר התיירות ושר הבריאות (להלן – השרים), באישור הממשלה, והם –
- (1) ששה חברים, שיתמנו לפי הצעות שר התיירות, שר הבריאות ומנהל מינהל מקרקעי ישראל, שנים שנים לפי כל אחד;
 - (2) שלושה חברים, שיתמנו לפי הצעת שר הפנים, שאחד מהם יהיה נציג מרכז השלטון המקומי בישראל ואחד מהם יהיה נציג ארגון המועצות האזוריות;
 - (3) שני חברים שיתמנו לפי הצעות שר האוצר והתכרה הממשלתית לתיירות, אחד לפי כל אחד;
 - (4) ששה חברים שהם, לדעת השרים, נציגים של מוסדות רפואיים או מדעיים, או אישים בעלי מעמד ברפואה או במדע או בעלי ידע ונסיון בניהול מקומות מרפא.
- (ב) בכל דיון של הרשות בענין נאות מרפא שבתחום רשות מקומית פלוגית זכאי להשתתף בזכות דעה מייצגת ראש אותה רשות מקומית או נציגו בענינים הנוגעים לתחום שיפוטו, והוא יוזמן לדיון האמור; בסעיף קטן זה, "רשות מקומית" – לרבות מועצה אזורית.
- (ג) אלה יוזמנו כמשקיפים לדיוני הרשות בענין נאות מרפא:
- (1) נציב המים כמשמעותו בחוק המים, תשי"ט-1959; (להלן – נציב המים), או מי שהוא מינה;
 - (2) נציג רשות שמורת הטבע.
3. תפקידי הרשות הם –
- (1) להמליץ לפני השרים שיכריזו, בדרך האמורה בפרק ב', כי שטח פלוגי שלדעת הרשות יש בו או בחלק ממנו תכונות העשויות להביא אליו מבקשי מרפא והחלמה, הוא שטח נאות מרפא, ורצועת קרקע בסמוך לשטח האמור היא רצועת מגן לענין סעיף 22;
 - (2) להמליץ לפני השרים שיקבעו, בדרך האמורה בפרק ב', סוגו של שטח נאות מרפא לפי סוגי המרפא שהוא מיועד להם;
 - (3) להחליט על סיווגם של שטחים ומפעלים שבשטח נאות מרפא כאמור המשמשים לתיירות מרפא או העשויים לשמש למטרה זו ושל המיתקנים הדרושים לכך (להלן – נאות מרפא), הכל לפי סגולותיהם של אלה;
 - (4) לעודד ולערוך מחקרים ולרכז ידע על נאות מרפא ועל מקומות אחרים המשמשים או העשויים לשמש נאות מרפא, ועל שיטות הטיפול המומלצות בהם ועל יעילותן;
 - (5) להחליט על סיווגם של שירותים הניתנים בשטח נאות מרפא והמשמשים או העשויים לשמש תיירות מרפא;

* נתקבל בכנסת ביום ד' בתמוז תשל"ג (4 ביולי 1973); הצעת החוק ודברי הסבר סורטמו בה"ח 924, תשל"א, עמ' 105.
1 ס"ח תשי"ח, עמ' 169.

- (6) לקדם את רמתם של נאות מרפא קיימים; לעודד ולתכנן פיתוחם של מקומות המשמשים או הצעויים לשמש נאות מרפא ומיתקנים לטיפול ומקומות לאכסון ולאירוח בהם; ליזום ולעודד גילויים של מעיינות מרפא;
- (7) לעודד תיירות אל נאות מרפא, לרכות תכנון ותיאום דרכי פרסומם;
- (8) לספק שירותי מחקר ופרסום על נאות מרפא;
- (9) להתקין, באישור השרים, תקנות לענין נאות מרפא בדבר --
- (א) מתן השירותים והטיפול, לרבות מיתקנים ומבנים;
- (ב) פיקוח כימי, בקטריוולוגי, ביולוגי, תברואי וגיהותי;
- (ג) הכשירות וההכשרה של המפעילים והצוות;
- (ד) אופן ניצולם ושימורם של מעיינות מרפא ומשאבים טבעיים אחרים;
- (ה) קביעת כללי התנהגות במקום;
- (10) לעודד, לתכנן ולקדם את הניצול, השיווק והייצוא של מים מינרליים וחמרים אחרים בעלי תכונות מרפא, ולפקח על ניצול, שיווק וייצוא כאמור;
- (11) לייעץ למוסדות התכנון שלפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965² (להלן -- חוק התכנון), ולרשויות המקומיות בדבר ייעוד שטחים לנאות מרפא;
- (12) לייעץ לשרים בכל הנוגע לחוק זה.

4. השרים רשאים, לפי הצעת הרשות, לקבוע בתקנות מחירים ומרכיביהם לשירותים הניתנים בנאות מרפא. קביעת מחירים
5. הרשות היא תאגיד כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית. הרשות - תאגיד
6. הרשות תהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 29(2) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [בנוסף משולב]³. הרשות - גוף מבוקר
7. (א) הרשות תקבע את סדרי עבודתה ומועדי ישיבותיה.
- (ב) מנין חוקי בישיבות הרשות הוא לפחות תשעה חברים, כשמהם לפחות חמישה חברים שנחמנו לפי סעיף 2(א)(1), (2) ו-(3).
- (ג) יושב ראש הרשות, ובהעדרו - סגנו, יושב ראש ישיבות הרשות, ובהעדרם יבחרו הגוכחים את יושב ראש הישיבה מבין נציגי הממשלה.
- (ד) החלטות הרשות מתקבלות ברוב דעות המצביעים, ובמקרה של דעות שקולות תהיה ליושב ראש הישיבה דעה מכרעת.
- (ה) היושב ראש בישיבת הרשות רשאי לקבוע שהחלטה מהחלטותיה באותה ישיבה לא תקבל תוקף אלא אם תאושר בישיבה הבאה של הרשות; אולם אם תוך 21 ימים לא כונסה ישיבה תקבל ההחלטה תוקף.
8. הרשות רשאית למנות ועדות מבין חבריה, לרבות ועד מנהל שיהיו בו יושב ראש הרשות וסגנו, לקבוע תפקידיהן ולאצול להן מסמכויותיה. מנין ועדות
9. (א) השרים ימנו יושב ראש הרשות מבין חברי הרשות ובהתייעצות עמה, ורשאים הם למנות לו מתוכם סגן אחד.
- (ב) הרשות רשאית לקבוע את תפקידי יושב ראש הרשות, ולאצול לו מסמכויותיה. יושב ראש הרשות וסגנו

² ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

³ ס"ח תשי"ח, עמ' 92.

10. (א) השרים רשאים, בהתייעצות עם הרשות, למנות מנהל לרשות.
 (ב) הרשות תקבע את תפקידי מנהל הרשות, והיא רשאית לאצול לו מסמכויותיה בעניינים מסויימים, שיפורשו בהחלטת הרשות, ככל הדרוש למילוי תפקידיו וכיצוע החלטותיה.
- מנהל הרשות
11. (א) ואלה הסמכויות שאינן ניתנות לאצילה מאת הרשות:
 (1) קביעת תקציב הרשות;
 (2) התקנת תקנות בנות-פעל תחיקתי;
 (3) המלצה על הכרזה על שטח באות מרפא לפי סעיף 3(1) ועל קביעת סוג לפי סעיף 3(2), (3) ו-5;
 (4) סמכויות הרשות לפי סעיפים 21, 26 ו-29.
 (ב) הרשות רשאית לייפות כוחו של יושב ראש הרשות, סגנו, מנהל הרשות או כל אדם אחר, לתקופה שלא תעלה על שנה בכל יפוי כוח, לחתום בשמה על מסמך מסויים או סוג של מסמכים, בכפוף לכל סייג ביפוי הכוח.
- סייג לאצילה סמכויות
12. מינוי עובדי הרשות, התקן, השכר, הגמלאות, דיני המשמעת, השיפוט המשמעתי ותנאי העבודה, יהיו כשל עובדי המדינה.
- עובדי הרשות
13. (א) הרשות תערוך לקראת כל שנת כספים תקציב המפרט אומדן הכנסותיה והוצאותיה; הצעת התקציב תוגש לממשלה לאישור באמצעות השרים לפחות 30 ימים לפני תחילת שנת הכספים.
 (ב) לא ישולם סכום מכספי הרשות אלא על-פי התקציב שאושר כאמור ולא תחייב הרשות בשום תחייבות אלא לפיו או לפי החלטת הרשות שנתקבלה כדין ואישורו אותה השרים.
- תקציב הרשות
14. הרשות תגיש לשרים אחת לשנה דו"ח על פעולותיה; והיא תמסור, כל אימת שתידרש מאת אחד השרים, דו"ח ומידע בענין פעולותיה ובכל ענין שהוא בגדר אחריותה או סמכויותיה, לרכות פעולותיהם של מנהלה ושאר עובדיה.
- דו"חות
15. (א) תקופת כהונתו של חבר הרשות לא תעלה על שלוש שנים.
 (ב) חבר הרשות שתקופת כהונתו תמה יכול להתמנות מחדש.
 (ג) השרים רשאים להעביר חבר הרשות מכהונתו אם נתקיימו בו אלה:
 (1) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;
 (2) פשט את הרגל או בתמנה עליו כונס גכסים מטעם בית המשפט;
 (3) נעדר ללא סיבה מוצדקת משלוש ישיבות רצופות של הרשות או משש ישיבות בשנת כספים אחת, ובלבד שלפני העברתו מכהונתו התייעצו השרים עם יושב ראש הרשות.
 (ד) מי שנתמנה לחבר הרשות על-פי סעיף 2(א)(1), (2) או (3), רשאים השרים להעבירו מכהונתו אם חדל לעבוד בשירות המדינה או חדל למלא את התפקיד שמילא בעת מינויו.
- כהונתו ברשות

(ה) נתפנה מקומו של חבר הרשות מחמת התפטרותו, העברתו מכהונתו או מסיבה אחרת, ימנו השרים במקומו חבר אחר, והוא יכהן עד תום תקופת כהונתו של החבר שבמקומו נתמנה.

שמירת תוקף 16. קיום הרשות או ועדה מועדונית, סמכויותיהן ותוקף החלטותיהן, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בהן או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

פרק ב': שטח נאות מרפא

הכרזה על נאות מרפא 17. (א) השרים רשאים, על-פי המלצת הרשות ובהסכמת שר הפנים, להכריז בהודעה ברשומות כי —

(1) שטח פלובי, שגבולותיו צוינו בהודעה, הוא שטח נאות מרפא;

(2) רצועת קרקע בסמוך לשטח נאות מרפא, שגבולותיה צוינו בהודעה, היא רצועת מגן לענין סעיף 22.

(כ) לא יתן שר הפנים את הסכמתו כאמור אלא לגבי שטח שיועד לכך בתכנית כהגדרתה בחוק התכנון (להלן — תכנית).

(ג) שטח שהוא שמורת טבע או מיועד להיכלל בשמורת טבע כאמור בסעיפים 6 ו-27 לחוק הגנים הלאומיים ושמורות טבע, תשכ"ג-1963⁴, לא יוכרז עליו שהוא שטח נאות מרפא או רצועת מגן אלא לאחר התייעצות עם שר החקלאות.

הודעה לבעל המקרקעין ורישום הערה בפנקסי מקרקעין 18. (א) הופקדה תכנית שבה יועד שטח לנאות מרפא או לרצועת מגן, תפרסם הרשות, בנוסף להודעות הניתנות על-פי סימן ו' לפרק ג' לחוק התכנון, הודעה על פרטי התכנית בשני עתוני בוקר בשפה העברית ובעתון ערב אחד ועל לוחות המודעות של הרשות המקומית שבתחומה נמצא שטח כאמור, ותמסור הודעה בדואר רשום למי שרשום בפנקסי המקרקעין כבעל המקרקעין או כבעל טובת-הנאה בהם, לפי מענם הידוע לאחרונה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו כשינויים המחוייבים גם לגבי הכרזה שניתנה לפי סעיף 17(א).

(ג) ניתנה הכרזה לפי סעיף 17(א), תעביר הרשות תשריט של שטח נאות מרפא ורצועת מגן שהוכרז עליהם כאמור, בצירוף פרטי ההודעה שפורסמה ברשומות, לוועדה מחוזית ולועדה מקומית כמשמעותן בחוק התכנון, הנוגעות בדבר, וכן לממונה על המרשם כמשמעותו בחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969⁵; הממונה על המרשם יודה תוך 15 ימים מיום קבלת התשריט על רישום הערה לגבי מקרקעין שבשטח נאות מרפא ורצועת מגן הרשומים בפנקסי מקרקעין.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו בתיאומים ובשינויים המחוייבים גם על ביטול הכרזה לפי סעיף 19.

ביטול הכרזה 19. השרים רשאים, על-פי המלצת הרשות ובהסכמת שר הפנים, לבטל, בהודעה ברשומות, הכרזה כאמור בסעיף 17(א).

סוגי נאות מרפא 20. השרים רשאים, על-פי המלצת הרשות, לקבוע בהודעה ברשומות סוגו של שטח נאות מרפא לפי סוגי המרפא שהוא מיועד להם.

⁴ ס"ח תשכ"ג, עמ' 149.
⁵ ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

סייג להקמת
מפעלים ועשיית
פעולות בשטח
נאות מרפא

21. (א) בשטח נאות מרפא לא יקים, לא יחזיק ולא יפעיל אדם נאת מרפא, מפעל, מיתקן או שירות אלא בהרשאה מאת הרשות ולפי תנאי ההרשאה (להלן – הרשאה).

(ב) תקפה של הרשאה הוא עד יום 31 בדצמבר בכל שנה, זולת אם נקבע בה מועד אחר, והיא ניתנת לחידוש.

(ג) שום דבר האמור בסעיף זה אינו בא להטיל איסור או הגבלה על מי שהורשה לפי כל דין לעסוק בשירותי ריפוי, לגבי עיסוקו המורשה כדין.

(ד) הרשות רשאית ליתן הרשאה, לסרב ליתן או לחדש הרשאה, להתלותה ולהתנות בה תנאים, הכל כדרוש למטרות חוק זה ועל-פי כללים שקבעו השרים בתקנות.

(ה) לא יעשה אדם בשטח נאות מרפא פעולה שהרשות קבעה בתקנות באישור השרים שהיא פוגעת או עלולה לפגוע בתכונות הקיימות בו או בפעולתם התקינה של נאות מרפא שבו או במעיין או במים כאמור בסעיף 29 (להלן – מפגע).

סייג לעשיית
פעולות בשטח
רצועת מגן

22. בתחום רצועת מגן לא יעשה אדם פעולה שהרשות קבעה בתקנות באישור השרים שהיא מהווה מפגע לענין רצועת מגן.

התחזות כנאות
מרפא

23. לא יתאר אדם ולא יציין במלים נאת מרפא או מקום מרפא או בניב כיוצא באלה, לצרכי עסק או פרסומת, מקום, מפעל, מיתקן או שירות, אלא אם יש לגביהם הרשאה.

אגרות

24. שר התיירות רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אגרות בעד מתן הרשאה וחידושה, דרך כלל או לפי סוגי נאות מרפא.

זכויות בשטח
נאות מרפא

25. (א) מקרקעין של המדינה, מימי מעיינות ומים אחרים הנמצאים בשטח נאות מרפא, וכל זכות וטובת-הנאה בהם, הכל במידה ובהיקף שאישרו השרים, ישמשו לצרכי נאות מרפא כאמור בחוק זה, והשימוש בהם יימסר לרשות או למי שהרשות המליצה, לפי תנאים שייקבעו בהסכם בין המדינה לבין הרשות.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) יחול גם על זכויות וטובות הנאה אחרות שיש למדינה בשטח נאות מרפא.

רכישת מקרקעין

26. (א) לפי בקשת הרשות שניתן לה אישור השרים ירכוש שר האוצר לטובת המדינה מקרקעין הנמצאים בשטח נאות מרפא, ובלבד שלרכישה האמורה יש הרשאה וכיסוי בתקציב המדינה או בתקציב הרשות.

(ב) בקשת הרשות כאמור בסעיף קטן (א) תשמש ראייה כי המקרקעין דרושים לצורך ציבורי כמשמעותו בפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943⁶ (להלן – פקודת הרכישה), ושר האוצר יהיה רשאי להשתמש לגביהם בסמכויותיו לפי סעיף 3 לפקודת הרכישה, בהתאם לבקשת הרשות.

(ג) על מקרקעין כאמור יחול האמור בסעיף 25.

(ד) לענין הערכת הפיזויים לפי סעיף 12 לפקודת הרכישה, במקום "בזמן ששר האוצר פרסם ברשומות את ההודעה על כוונתו לרכוש" יש לקרוא –

(1) "ערב פרסום ההודעה בדבר הכרזה על שטח נאות מרפא", אם נרכשו המקרקעין תוך חמש שנים מיום פרסום ההכרזה על נאות מרפא;

⁶ ע"ר 1943 תס' 1, עמ' 32.

(2) "ערב רכישת המקרקעין לטובת המדינה", אמ ברכשו המקרקעין
חמש שנים כאמור בפסקה (1).

27. (א) אושרה תכנית לפי חוק התכנון, לא יינתן במשך חמש שנים מיום אישורה היתר לבניה או לשימוש בקרקע שיועד בתכנית לשטח נאות מרפא או לרצועת מגן ולא יתחיל אדם בתקופה האמורה בבניה מכוח היתר כאמור שניתן לפני אישור התכנית, אלא אם נתנה תחילה הרשות הסכמתה לכך בכתב.

הגבלות על שימוש
במקרקעין

(ב) על מתן הסכמת הרשות לפי סעיף זה, סירוב לתיתה או דחייתה, יחולו התנאים והנהל שייקבעו בחקנות, כאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, דרך כלל או לגבי מקום פלוני.

(ג) לא הותקנו תקנות תוך ששה חדשים מיום אישור התכנית, לא יחולו הוראות סעיף קטן (א) בתקופה שלאחר ששה חדשים כאמור ועד יום תחילתן של תקנות שיוקנו לפי סעיף קטן (ב).

(ד) יראו תנאים כאמור בסעיף קטן (ב) כחלק מן התנאים לפי סעיף 78 לחוק התכנון לענין תחום תכנית או שינוי הנוגעים ליעודו של שטח או רצועת קרקע כאמור בסעיף קטן (א).

(ה) הוגבלו זכויותיו של אדם בקרקע מכוח סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 79 לחוק התכנון.

(ו) האמור בסעיף זה אינו גורע מהוראות כל דין לענין בניה או שימוש בקרקע.

(ז) הוראות סעיף 158 לחוק התכנון יחולו גם לגבי קרקע או בנין שבתחום שטח נאות מרפא או רצועת מגן כאמור בסעיף קטן (א), בתיאומים ובשינויים המחוייבים.

28. (א) גפגעו מקרקעין, שלא בדרך הפקעה, על-ידי יעודו של שטח או רצועת קרקע כאמור בסעיף 17(ב), על-פי עצת הרשות כאמור בסעיף 113(1) או על-ידי הכרזה לפי סעיף 17(א), מי שביום תחילתה של התכנית או ביום פרסום ההודעה על ההכרזה היה בעל המקרקעין או בעל זכות בהם, זכאי לפיצויים מאת הרשות.

פיצויים בעד
מקרקעין שנפגעו

(ב) על תביעת פיצויים לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פרק ט' לחוק התכנון, למעט סעיף 198; ולענין זה, כל מקום בפרק שנאמר בו "ועדה מקומית" יראו כאילו נאמר בו "הרשות" וכל מקום שנאמר בו "שר הפנים" יראו כאילו נאמר בו "השרים".

29. (א) הוכרז על שטח שהוא שטח נאות מרפא בגלל תכונותיו של מעיין או מים שבו, תהא הרשות לבדה רשאית להסדיר את דרכי השימוש במי המעיין או במים כאמור, בהת-יעצות עם נציב המים.

הסדרת השימוש
במקורות מים

(ב) האמור בסעיף זה אינו גורע מסמכויותיו של נציב המים לפי סעיפים 120 — 20 י לחוק המים, תשי"ט—1959.

30. (א) השרים רשאים למנות בכתב לתקופה שלא תעלה על שנה בכל מינוי מבקר שיהיה מוסמך, אם היה משוכנע שהדבר דרוש כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות לפיו או לשם מניעת עבירה על הוראותיהם, לעשות אלה:

סמכות כניסה
ובקורת

(1) לדרוש ממי שבידו השליטה על מקום המשמש נאת מרפא או מקום אחר שיש לו יסוד סביר להגית שהוא משמש נאת מרפא ומכל אדם המועסק בו,

שיראו מסמכים וימסרו פרטים הנוגעים לביצוע תקנות שהותקנו לפי סעיפים 3(9) ו-4 ולעניינים המפורטים בסעיף 21;

(2) להיכנס בכל עת סבירה למקום כאמור ולבדוק בו כל ציוד, מיתקן ומסמך כאמור בפסקה (1) ולבדוק פעולות הנעשות בו ולקבל דוגמאות ופרטים כאמור בפסקה (1), וכן רשאי הוא לבדוק קיומן של תקנות שהותקנו לפי סעיף 22.

(ב) סמכויות מבקר כאמור בסעיף קטן (א) יהיו מוגבלות לעניינים שמדובר בהם בסעיפים 3(9), 4, 21 ו-22.

פרק ג': הוראות שונות

31. לענין אחריות בנויקין דין הרשות כדין המדינה. אחריות בנויקין
32. דין רכוש של הרשות לענין ארנונות, מסים ותשלומי חובה אחרים — כדין נכסי המדינה. מסים
33. הרשות מוסמכת לבצע כל פעולה משלימה וכל פעולת לוחאי הדרושות במידה סבירה לביצוע תפקידיה ולשימוש בסמכויותיה לפי חוק זה. סמכויות עור
34. (א) שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו הוא בא לפגוע בפקודת העתיקות.²⁴ שמירת הוראות
- (ב) הפעלת הוראות חוק זה לגבי המקומות הקדושים תהיה בתיאום עם שר הדתות.
- (ג) חוק זה אינו בא לגרוע מזכויות זכיון שהוקנו בחוק, אולם השרים רשאים לקבוע הוראות בדבר תיאום פעולותיהן של הרשות ושל בעל זכיון כאמור בשטח נאות מרפא.
35. הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 21 שהיא גיהול גאת מרפא, מפעל, מיתקן או שירות, ללא הרשאה הדרושה לניהולו או הפרת תנאי יסודי שבהרשאה, רשאי שופט של בית המשפט שהוגש לו כתב האישום לצוות, על-פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או פרקליט מחוז, שהמפעל שלגביו נעברה העבירה ייסגר לתקופה מסוימת או עד לסיום כירור המשפט, אך לא יתן שופט צו כאמור לתקופה העולה על שלושה ימים אלא לאחר שנתן לנאשם הזדמנות להשמיע טענותיו; ניתן צו סגירה, רשאי הנאשם לערער על הצו תוך חמישה עשר יום מיום שניתן כאילו היה הצו פסק-דין. סמכות בית המשפט אחרי הגשת כתב אישום
36. (א) אלה דינם מאסר חדשיים או קנס 2,000 לירות: עונשין
- (1) אדם שלא מילא דרישות מבקר לפי סעיף 30(א)(1);
- (2) אדם שעבר על תקנות שהותקנו לפי סעיפים 3(9)(א) ו-3(ג), 22 ו-40, אם לא נקבע בתקנה שאי-קיומה הוא עבירה.
- (ב) אלה דינם מאסר ארבעה חדשים או קנס 4,000 לירות:
- (1) אדם שהפריע למבקר לבצע סמכותו לפי סעיף 30(א)(2);
- (2) אדם שעבר על תקנות שהותקנו לפי סעיפים 3(9)(א) ו-3(ג), 22 ו-40, אם נקבע בתקנה שאי-קיומה הוא עבירה.
- (ג) אלה דינם מאסר ששה חדשים או קנס 10,000 לירות:
- (1) אדם שמסר ביודעין הודעה כוזבת או פרטים כוזבים בבקשה לקבלת הרשאה לפי סעיף 21 או למבקר לפי סעיף 30(א);

²⁴ חוקי א"י, כרך א', פרק ה', עמ' 24.

(2) אדם שעבר על הוראה מהוראות סעיפים 21 או 23 או תקנות שהותקנו לפי סעיף 21(ה).

37. הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 36, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש שיטיל –

- (1) לצוות על הפסקת העיסוק בעסק, לחלוטין או לתקופה שיקבע, אם בסגירת החגרים ואם בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק;
- (2) לצוות על הבשפת להימנע באוחו עסק מכל פעולה שיפריש בצו.

38. מי שאינו מקיים צו של בית המשפט לפי סעיפים 35 או 37, דינו – מאסר שמונה עשר חדשים או קנס 10,000 לירות, ומאסר שבעה ימים או קנס 500 לירות לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי המצאת הצו; הורשע אדם בעבירה לפי סעיף זה, יהיו לבית המשפט כל הסמכויות הנוספות שלפי סעיף 37.

39. שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו בא לגרוע מסמכותו של בית המשפט לפי פקודת כוון בית המשפט⁸; אך לא ישא אדם באחריות גם לפי חוק זה וגם לפי פקודת כוון בית המשפט.

40. השדיים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

41. מי שעורב פרסומו של חוק זה ברשימות עסק כדין בעיסוק הטעון הרשאה לפי סעיף 21(א), יהא רשאי להנשיך בעיסוקו לאחר תחילתו של חוק זה, בתנאים ועד המועד שקבעו השדים בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

גולדה מאיר ויקטור שמ"טוב משה קול
ראש הממשלה שר הבריאות שר התיירות

אפרים קציר
נשיא המדינה

8 חוקי אי"י פרק כ"ג עמ' 332.